

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Haročina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Našim cenjenim naročnikom, ki še niso vposlali letošnje naročnine, vljudno naznanjamo, da jim pošljemo št. 5. kot zadnjo številko, ako naročnine v kratkem ne ponove. V to smo — žal — primorani vsled potrebnega reda.

Spoštovanjem

Upravništvo »SLOV. DOMA«.

Nove določbe osebnih davkov.

I.

Novi davki, katere so pod skupnim imenom mali finančni načrt tako dolgo premievale v poslanski zbornici, so zdaj tudi od cesarja odobreni. Sicer se teh davkov ne more nihče veseliti, bodisi, da so še tako majhni; davek je davek in nihče ga rad ne plača. Ker je pa važno, da vsakdo saj glavne stvari ve o davkih, bomo v posebnih sestavkih seznanili naše bralce s poglobljenimi določbami ene ali druge vrste davkov.

Danes začnemo z osebnimi davki. Med te spada občna pridobnina ali obrtni davek (patent), ki ga plačujejo obrtniki in trgovci od svojih obrtov. Dalje spada k temu pridobnina od podjetij, ki so javnemu dajanju računov podvržena. To so n. pr. delniške družbe, hranilnice, pridobitne in gospodarske zadrage itd. Potem spada še prihodnina ali rentnina in pa osebna dohodnina. Po finančnem načrtu se je nekoliko izpremenila občna pridobnina, precej veliko pa osebna dohodnina.

Pri občni pridobnini se je preuredil volilni način in poslovna doba pridobninskih komisij. Pridobninske komisije, v katere se deloma volijo, deloma od finančnega ministra imenujejo člani, so zato tu, da odmerjajo obrtni davek. Pri osebni dohodnini store to cenilne komisije. Važno je torej, da se davkoplačevalci udeležujejo volitev v teh komisijah in da premislijo, komu naj poverijo zaupanje, da jim davek odmeri. Med kmetovalci je bilo doslej le malo zanimanja za te volitve. Vsak je bil vesel, če mu ni bilo treba slišati o davkih in davčnih oblastih. To pa ni prav in je marsikomu v veliko škodo. Zato pa dragi kmetje, ki plačujete obrtni ali osebno-dohodninski davek, pazite na to, kedaj se bo spet vršila volitev v pridobninske ali cenilne komisije. Važno je, da se takrat sestavi volilni odbor v okolišu okrajnega

glavarstva, ki bo v sporazumu z davkoplačevalci, določil osebe, ki jih je voliti v davčne komisije. Ko dobite od okrajnega glavarstva glasovnice, jih ne vržite proč; ampak volite! Volite pa take može, katerim so razmere posameznih volilcev, posameznih krajev, uspeh letine preteklega leta dobro znane, da se vam potem ne bo treba pritoževati čez visoke davke in v pritožbah razlagati resnične razmere. Ponovno še enkrat opozarjamo, da vpoštevate te volitve!

Doslej so se na deželi volili člani pridobninskih komisij za tretji in četrti razred posredno, to je po volilnih možeh. Ta določba, ki gotovo v dobi, ko so za državni in deželni zbor uvedene neposredne volitve, ni bila več na mestu, po davčni preosnovi odpadla s čezvolilnimi volili tudi trgovci in obrtniki na dežen **direktno** članne pridobninskih komisij. Komisijski člani se pa ne bodo volili več na štiri leta, kakor doslej, temveč na **osem** let, istotako bo trajalo poslovanje članov, ki jih imenuje finančni minister, osem let.

Kljub temu, da osebnodavčni zakon zahteva od komisijskih članov strogo molčečnost v vseh zadevah, ki se izvedo pri komisijskih sejah, in za prestopke zoper molčečnost določa stroge kazni, in sicer zapor do treh mesecev ali denarne kazni do 2000 K, se vendar pogosto čujejo pritožbe, da komisijski člani greše zoper ta nad vse važni pogoj pravične davčne priredbe. Doslej so morali komisijski člani v roke predsednika obljubiti, da »bodo imeli v tajnosti komisijske razprave in vse razmere davčnih zavezancev, za katere izvedo pri razpravah.« Po davčni preosnovi pa bodo morali komisijski člani ob nastopu svojega posla **prišeči**, da bodo postopali pri komisijskih preiskavah ne glede na osebo nepristransko, po najboljši vesti in vednosti in imeli »strogo v tajnosti, karkoli izvedo po razpravah sploh, zlasti o razmerah davčnih zavezancev.«

Važna je tudi izprememba glede rešitve prizivov. Ako namreč predpisani davčni davek ne presega vsote 500 K, to je torej večinoma pri vseh prizivih, in sta pridobninska komisija ter njen predsednik mnenja, da je prizivu v celoti ugoditi, o prizivu razsoja pridobninska komisija sama in ga torej ni treba šele predložiti finančnemu ravnateljstvu, da o njem odločuje pridobninska deželna komisija.

O izpremembah pri osebnodohodninskem davku izpregovorimo prihodnjič.

RAZGLED PO SVETU.

Državni zbor.

Z našim državnim zborom izgleda jako žalostno, odkar je bil sprejet finančni načrt. Češki agrarci obstruirajo proračun in pravijo, da ne bodo pripustili, da bi se sprejel. Viadi ne bo preostalo drugega, kakor državni zbor razpustiti in s § 14. uveljaviti proračun.

Poljsko - rusinska sprava sklenjena.

V sredo so Poljaki in Rusini sklenili spravo o volilni reformi. Dopoldne se je posvetovanje pričelo pri namestništvu. Ob pol 4. popoldne so se sešla načelnštva poljskih in rusinskih klubov in tedaj je prišlo do sporazuma. Deželnozborski odsek za volilno reformo se snide prihodnji teden.

Albanija.

Veliko skrbi napravlja ta skipetar-ska dežela naši monarhiji in Italiji. Mohamedanci niso prav nič zadovoljni s krščanskim vladarjem, ampak hočejo imeti Mohamedanca. Kljub temu pojde princ Wied v Albanijo, in sicer bo imela njegova vlada sedež v Draču. Miru ni v celi deželi, ker so vojne med plemeni na dnevnem redu. — Italija je vsled razmer v Albaniji sklenila sporazumno z avstro - ogrsko vlado, pričeti z vojaškimi pripravami. Kabineta na Dunaju in v Rimu sta se zadnje dni obrnila do ostalih velesil s prošnjo, da naj tudi one poskrbe za vojaške priprave v Albaniji. Ker dosedaj ostale velesile obema kabinetoma še niso odgovorile, sta se odločili Italija in Avstro - Ogrska, da izvršita za enkrat sami vse vojaške priprave, ki so potrebne, da se ohrani mir in red v Albaniji v polnem obsegu. Italijanska vojna uprava je pripravila več bataljonov gorskih čet s topovi, da jih lahko takoj odpošlje v Drač in Valono. Tudi avstro - ogrska vojna uprava je storila baje enake priprave. Iz Rima pa prihaja sledeča brzojavka: Te dni je dospelo v Brindisi več tisoč vojakov, namenjenih v Albanijo. Potrebne ladje že čakajo več dni v

pristanišču. — Če izvemo poleg tega še iz Trsta, da so dobile nemške vojne ladje, ki se nahajajo v Sredozemskem morju, povelje, naj se združijo v Jadranskem morju, moremo iz tega samo sklepati, da je ali dan, ko bo princ Wied zasedel albanski pretol, že določen in da gre pri vseh teh pripravah samo za takozvano častno spremstvo, ali pa moramo, in to je bolj verjetno, sklepati iz teh priprav, da hoče ta Avstro - Ogrska in Italija najprej »**napraviti v Albaniji red in mir.**«

Novo volitve na Bolgarskem in priklopitev novih krajev.

Dne 2. februarja podpiše car Ferdinand ukaz o aneksiji novih krajev, o odpravi vojnega stanja v teh pokrajinah in o razpisu novih volitev za narodno sobranje. Takoj nato odpotuje car v inozemstvo, najbrže na svoja posestva na Ogrskem, kjer bo počakal izid novih volitev. Vladni krogi ne prikrivajo svojega veselja nad vladarjevo odločitvijo, da odpotuje v inozemstvo, saj daje s tem car vladni dr. Radoslavova popolno pooblastilo, da lahko izvede nove volitve v narodno sobranje, kakor ji je drago. V opozicijskih krogih se smatra Ferdinandovo odpotovanje kot **beg iz dežele**. Po vsi državi silno narašča protidinastično gibanje, ki ga netijo vse opozicijske stranke. V nekaterih krajih je prišlo že do **prave revolucije**. Ponekod so se že celo **uprli vojaki**. V Samokovu prične 2. februarja poslovati **vojno sodišče**. Obtoženih je 20 vojakov, ki so svojim zapovednikom odpovedali pokorščino.

Revolucionar — poslanec.

V Milanu je bil izvoljen v italijanski državni zbor revolucionarni socialist Cipriani, ki živi v Parizu in je v Italiji obsojen na 20 let ječe. Zato se dvomi, če bo njegova izvolitev veljavna.

Zlato v Sibiriji.

Iz Vladivostoka poročajo, da so našli 55 kilometrov od mesta nova velikanska zlata polja. Zaradi težavnih prometnih razmer jih doslej še ni bilo mogoče premeriti.

SLOVENIJA.

s **Dopolnilne volitve za pokojnim dr. Ignacijem Žitnikom.** Volitev deželnega poslanca mesto dr. Ig. Žitnika se bo vršila v četrtek, dne 12. marca t. l. Župani bodo v kratkem razpoložili volilne imenike. Volitev državnega poslanca pa se bo vršila šele meseca maja.

s **Iz deželnega odbora.** Iz zadnje umetniške razstave se nakupijo po ena slika Jakopičeva (Spomini), Strnenova (Hišica na vrtu), Klemenčičeva (Cerkveni interieur), Koželjeva (Kaprice) in Zupančičeva (Puščava pri Sv. Joštu) za skupno nabavno ceno 2430 kron. Ukrene se tudi primerno, da se galerija slik v muzeju

hitreje otvori. — Zgradba vodovoda Stari trg in okolica v Beli Krajini se odda najnižjemu ponudniku, tvrdki Pettulto in Wurm na Dunaju za 124.229 K. — Odobri se osnutek poslovnika za cestne odbore in cestarje. — V kmetijski svet se izvolita kot zastopnika dežele komerčni svetnik Povše in deželni odbornik grof Barbo (namestnik). — Peticija ljubljanskim mestne občine za prispevek k stroškom velikih javnih del in ona Slov. planinskega društva za izredno podporo se odstopi deželnemu zboru. Istotako načrt zdravstvenega zakona in zakona o obrtnonadaljevalnih šolah. — Prošnja učiteljev-frekvetantov rišarskega tečaja na c. kr. državni obrtni šoli, naj bi se stroški njihovih suplentov prevzeli na normalnošolski zaklad, se odkloni. — Deželna vlada se brani izposlovati 50% državni prispevek za uravnavo deželne ceste Črnomelj-Vinica, dokler se v nemškem tekstu ime Vinica ne nadomesti z nemškim Weinitz! — Živinorejski zadrugi v Mošam se dovoli 800 K podpore za mostno tehtnico. — Dogovor vipavske občine z vojnim erarjem zaradi zgradbe vojašnice s potrebščinami 210.000 K sene dovoli ter se pogoje za občino potrdi. — Gasilno društvo v Prečini (novo) dobi podporo 918 K, v Podpeči pa 250 K. — Na interpelacijo deželnega odbornika dr. Trillerja obljubi poročevalec, da se sklep ljubljanskega občinskega sveta o nakladi na žgane pijače predloži že v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru, glede Kregar-Štefetičevih pritožb zoper neki proračun pa tudi, da mora še čakati na razna pojasnila deželne revizijske komisije.

s **Naš škof in ples.** Škof Jeglič je v pastirskih listih in brošurah svaril, prepovedal in preklel ples, češ, da je pohujšljiv in vzbuja mesenost. Taka prepoved velja pač le, kakor mnogo drugih našega škofa za preprosto ljudstvo, za kmete. Katoliška gospoda pa lahko pleše, kolikor hoče in tudi v katoliškem hotelu. Vsako leto predpustom se vrši v katoliškem hotelu »Union« v Ljubljani par plesov na katoliški podlagi, ne da bi škof kaj ukrenil, da bi se to ne godilo v prostoru, kjer lahko kaj prepove. Ravnotako je z naprednimi časopisi! Duhovniki jih prepovedujejo brati in naročevati samo kmečkim ljudem, dočim klerikalci v Ljubljani živeti ne morejo, če ne prečitajo vsaj »Slovenski Narod« vsak večer. Ta dvojna mera bi morala nam kmetom odpreti oči. Za klerikalce v Ljubljani se nihče ne boji, ker so sami koritarji, ki bodo vlekli s klerikalno stranko, dokler jim bo dala korita. Kmetje pa lahko spregledajo, če bi čitali napredne časopise in bi se lahko odvrnili od klerikalne stranke. Zato pa naj le ostanejo v temi in priklenjeni na verige duhovske komande!

s **Pavšlarjeva pravda z deželo.** Sodišče je Pavšlarjevo tožbo zavrnilo, toda razlogi, s katerimi je to storilo, pričajo, dana po nižjem stavku 90 vin. od litra alko-

je Pavšlar ravnal v dobri veri in da je bila njegova tožba utemeljena. Iz pravde se vidi, da je Pavšlar za to si pridobil koncesijo za izrabo vodnih sil, ker jih je hotel deželi prodati. Deželni odbor je pri ministrstvu izrecno priznal, da hoče dežela kupiti Pavšlarjeve vodne sile in samo ker je dežela hotela te vodne sile dobiti, zato je odstopila železniška uprava, ki je hotela tudi dobiti te vodne sile. Namen kupiti Pavšlarjeve vodne sile za deželo je dokazan in dokazano je tudi, da se je Pavšlar z deželnim odborom popolnoma domenil glede nakupa in kupnih pogojev. Pavšlar je z deželnim glavarjem pogodbo sklenil, toda pozneje ni hotel deželni odbor več priznati sklenjene kupne pogodbe. Zaradi tega je Pavšlar tožil. Sodišče je moralo toliko zavriniti, češ, da deželni odbor sploh ni imel pravice take pogodbe skleniti, ampak le deželni zbor, ali pa oni, ki ga deželni zbor v to pooblasti. Seveda, če bi šli klerikalci po načelu poštenja in zvestobe, bi klerikalni deželni poslanci itak vse odobrili, kar bi deželni odbor sklenil, saj je dr. Lampe že veliko mlinov pokupil, ne da bi imel kako pooblastilo. Klerikalci so mislili, če pride Pavšlar v zadrego, bodo njegove vodne sile prav ceno dobili, zato so se tudi skrili za deželni zbor. Deželi je gotovo na korist, da ji ni treba plačati 1.600.000 K, toda to mora vsak človek priznati, da ravnanje klerikalcev pri tej kupčiji ni bilo pošteno, ampak poprej cigansko.

s **Napredna Gorenjska.** Gorenjci so bili do zadnjih deželnozbornih volitev razvpiti, kot največji mračnjaki, ki so slepo ubogali vsako komando, ki je prišla iz farovža. Gorenjska je bila najboljša trdnjava klerikalcev. Pri zadnjih volitvah je pa ta trdnjava dobila grozne razpoke. Ni dosti manjkalo in prevzetni poslanec Piber bi frčal kakor je dolg in širok iz deželnega zbora. Tudi škofjeloški okraj je pokazal tak prirastek naprednih in samostojnih kmečkih volilcev, da je klerikalce postalo groza pred propadanjem klerikalne misli na Gorenjskem. Toda njih tarnanje ne pomaga nič; misel o pogubni klerikalni politiki bo dobila še močnejše korenine in nikdar več ne bo Gorenjska tako mračnjaška, kakor je bila doslej. Ponosnim Gorenjcem le čestitamo, da so toliko napredovali, in jim kličemo: **Le krepko naprej!**

s **Trideseta obletnica smrti.** V sredo je minulo trideset let, odkar so ob ogromni udeležbi slovesno pokopali vzornega duhovnika in **pravega apostola miru, vladiko ljubljanskega dr. Janeza Zlatousto Pogačarja**, starega 75 let. Bil je to **zadnji višji pastir, oznanjevalec miru, ljubezni in sprave na tej škofijiški stolici.** Bodi mu ohranjen blag spomin!

s **Zvišanje davka od žganja in s tem zvišanjem združeni naknadni davek od žganja.** S 1. februarjem 1914 se zviša, kakor je pričakovati, dosedanji davek od žganja, ki znaša kot narejina in potrošni-

hola, kot potrošina po višjem stavku pa 1 K 10 vin. od litra alkohola, za 50 vin. od litra alkohola, tako da bodo znašali označeni stavki od tega dne dalje 1 K 40 vin., odnosno 1 K 60 vin. od litra alkohola. To zvišanje se vpelje pod imenom »doklada k davku od žganja«. Povodom tega zvišanja nastopi dolžnost doplačati od vseh zalog žganih opojnih tekočin, ki se bodo nahajale dne 1. februarja 1914 v prostem prometu, naknadni davek od žganja v znesku 50 vin. od litra alkohola. Izvzete od naknadnega obdačenja bodo samo zaloge, ki ne presegajo deset litrov alkohola, če se te nahajajo v posesti obrtnih strank, ki posredujejo promet z žganimi opojnimi tekočinami, in pet litrov alkohola, če se te nahajajo v posesti privatnih strank. Stranke bodo morale najkasneje dne 3. februarja 1914 svoje naknadnemu obdačenju podvržene zaloge žganih opojnih tekočin naznaniti, poslužujoč se za to uradnih tiskovin, ki se bodo oddajale strankam brezplačno pri vseh c. kr. davčnih uradih in pri vseh c. kr. oddelkih (ekspoziturah) finančne straže, v dveh izvodih onemu oddelku finančne straže, v čegar okolišu se hrani zaloga. V ostalem veljajo za naznanjevanje takih zalog žganih opojnih tekočin v splošnem enake določbe, kakor so bile razglazene povodom zvišanja žganjarine v letu 1901. z odlokom c. kr. finančnega ministrstva z dne 13. julija 1901, drž. zakona št. 105. Te natančnejše določbe se bodo še javno razglasile in se interesenti za sedaj samo opozarjajo, da se dobe tiskovine za omenjene prijave žganih opojnih tekočin že sedaj pri vseh c. kr. davčnih uradih in pri vseh c. kr. oddelkih (ekspoziturah) finančne straže in da je tem organom naročeno, da postrežejo interesentom na zahtevo že seda brezplačno s temi tiskovinami.

s »Gostilničar«. Pod tem imenom je začel izhajati dvakrat na mesec gostilničarski strokovni list, ki ga toplo priporočamo vsem slovenskim gostilničarjem in kavarnarjem. List izdaja »Deželna zveza kranjskih gostilničarskih zadrug« in ima prva številka bogato vsebino, ki obeta, da bo to stanovsko glasilo ustreglo vsem zahtevam za razvoj, pouk in povzdigo slovenskega gostilničarskega obrta. List se naroča pri upravništvu v Ljubljani, Marije Terezije cesta 16.

s **Smrtno ponesrečeni Slovenci in Slovenke pri katastrofi v Calumetu.** Iz Calumeta smo dobili poročilo, da so se na sveti večer v Italian Hall smrtno ponesrečili sledeči Slovenci: Josip Butala, Burgar Viktorija, Katarina Gregorič, Barbara Jesih, njen otrok Kristina Klarič, Mary Klarič, Katarina Klarič, Jakob Lustnik, Rudolf Lesar, Mimi Lesar, Mihelčič Jera, Mihelčič Pavel, N. Papež, Marija Papež, Francka Štaudohar, Mimi Smuk in Mary Krunič.

Nikakor se ne ženite, dokler niste od firme S. Benisch, razpošiljanje postelnega

perja v Dešenicah, zahtevali vzorcev od postelnega perja in popolnih postelj. V posteljah S. Benischa zaspate prekrasno in ne pokesate se nikdar, da ste pri njem kaj kupili! Jamčimo Vam, da boste zadovoljni. Cenovnike in vzorce pošlje gospodinjam in takim, ki žele postati gospodinje, firma S. Benisch, Dešenice, št. 953, gratis in franko.

s **Gotovo že veste,** da je važen činitelj pri napravljanju kave kavni pridatek, in je torej brez dobrega kavnega pridataka dobra kava nemogoča. Dober kavni pridatek da kavi šele oni okus in vonj, ki ju pri kavi tako cenimo, in ji da tudi lepo prikupljivo barvo. Slab kavni pridatek pa napravi vsako kavo neužitno. To že gotovo veste, da je najboljši kavni pridatek Kolinska kavna primes, ki se je ravno zaradi svoje izvrstne kakovosti kaj hitro vdomačila že prav povsod. Ker je ta kavni pridatek tudi pristno domače blago — edino te vrste sploh na celem našem jugu — jo vsem, posebno našim gospodinjam, prav toplo priporočamo!

Veter in vreme prinašata raznovrstne nevarnosti; zlasti glava in obraz se ne dasta z obleko tako dobro varovati, kakor ostalo truplo. Zato so zobobol, obrazne nevragelije, bolečine v ušesih in glavobol na dnevnem redu. Priporočamo torej še enkrat našim čitateljem, da naj imajo vedno doma Fellerjev, bolečine odpravljajoči zeliščni esenčni - fluid z znamko »Elsa-fluid«; ali pa naj si ga naroče od lekararja E. V. Feller, Stubica, Elsin trg št. 318 na Hrvaškem, ki ta fluid 12 steklenic za 5 kron franko razpošilja.

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Ij **Narodna čitalnica v Dravljah** priredi v nedeljo, dne 1. februarja t. l. predpustnico v gostilni pri »Slepem Janezu« v Žapužah. Na sporedu je petje, godba, ples in razne zabave. Vstopnina prosta. Začetek ob 6. zvečer. K obilni udeležbi vabi najvljudnejše odbor.

Ij »**Sokol**« v **Št. Vidu nad Ljubljano** si hoče postaviti svoj lastni dom. Udejeviti to nalogo mu sicer brani finančni položaj, a tem bolj ga sili potreba istega, ker v Št. Vidu nima prostora, kjer naj bi gojil telovadbo, niti toliko, kjer naj se članstvo shaja. Je sicer nova ljudska šola in v nji lepa telovadnica, a ko je za iste uporabo prosil, ni bil uslišan. Edina pot mu je tedaj, zidati si lastno telovadnico. Biti ali ne biti mu je geslo. Prijatelji »Sokola«, rodoljubi, pomagajte mu s prispevki, da se ugotovi želja čim prej. Z gradbo »Sokolskega doma« bo rasla tudi moč napredka, napredne ideje. Na zdar!

Ij **Št. Vid nad Ljubljano.** Kmečka hranilnica in posojilnica v Št. Vidu ima svoj V. redni občni zbor v nedeljo dne 8. februarja 1914 ob 1. uri popoldne v mali sobi ge. Cirmanove v Št. Vidu (glej inserat). Občni zbor je najvišja domača inštanca zadruga, pri katerem se nudi vsakemu čla-

nu prilika, da poizve o delovanju in stanju zadruga, da pove tudi svoje mnenje in stavi dobre predloge. Občnega zbora naj bi se torej udeležili vsi zadružniki. Računski zaključek vam bo pokazal jasno sliko, koliko premore doslednost vodilnih organov (načelstvo in nadzorstvo) naše zadruga v zvezi s temu, da proti nam s polnim parom rujejo in spodkopavajo dobro ime naši prečastiti politični nasprotniki šentvidski. Prepričani smo, da je obstoj in napredek zadruga zagotovljen. V prepričanju pa tudi trdimo, da v našem šentvidskem klerikalnem izraelu ni vse v redu. Kajti **izvanredni občni zbori so v splošnem dokaz** ravnokar izrečene naše trditve v zvezi s pasivo prešarjev in pegateljev. Da so naše trditve upravičene, pokazala bo bodočnost.

Ij **Iz Zgornjega Kašlja.** Dragi »Domo-vi« čitatelji! Mislil sem že, da ne dobim nobenega povoda več, da bi na veselje in zabavo kašelskim in šentlenartskim klerikalcem kaj napisal. A glej ga vraga, imel sem srečo. V tukajšnji tovarni v Vevčah je bilo ukradenih pet fanel (filcev). Ker je šlo ravnateljstvo zelo za petami krivcu, ga je vendar izsledilo. V Sostrem ima kočico neki tovarniški delavec, ki je bil največji čuk tamošnje šentlenartske občine. Ker je pa ta mlečnozobec velik zapravljivec in mu je vedno primanjkovalo denarja, je vzel v tovarni fanele in jih kar med prosto uro nosil domov, da bi ljudje mislili, kako je pošten. Ali kljub temu se je vendar orožništvu posrečilo, priti temu ptičku na sled. Čuk je kradel, sova je pa raznašala in prodajala po hišah. Rekla je, da mu ga je dal neki tovarniški paznik, dejala je, da bi ga rabila tudi sama, pa fantu manjka denarja, ga bo pa rajši prodala. Ko je vso to robo razpečala, je pa prišlo orožništvo na sled tatvini. Ljudje so ga kaj radi kupovali, kdo bi si mislil, da je ta tat. Šentlenartčani so dejali: »Saj ja za ta paruga v dvorani in ja fajn fant.« In tako je prišel ta svetnik pod ključ teme celice, namesto pod ključ nebeškega kraljestva. V Gornjem Kašlju pa joka zaljubljena Rozika in medli od sramote. Čuj-te, občinskega tajnika hči je tudi imela polovico ukradene fanele, ki ji jo je prinesel njen šocelj. Oh, kako je ta revež nesrečen, zdihuje zdaj prezirljiva Rozika. Ako bi ukradel fanelo liberalec, bi bil tat, ta je pa nesrečnež!

DOLENJSKE NOVICE.

d **Vače.** Naš klobasar Majdič vedno nekaj klobasa o volilnih sleparijah. Če ima naš beneficijar res toliko korajže, naj nam natančno pove, **kateri može — kdaj in kako so sleparili?** Če tega ne stori na ta način, da se v »Domoljubu« s polnim imenom podpiše ali pa na prižnici javno pove, bomo vsi vedeli, da je velik strahopetec, ki ima korajžo samo takrat, ko poma-

ka pero v zasko — za urednikovim hrbtom. Torej korajžo!

d Sv. Gora. Dopisniku, ki odlaga smrdljivo zasko v »Domoljubu«, ne da žilica miru, da se ne bi semintja obregnili ob mojo osebo. Za tako zasko se jaz ne brigam posebno, ker se je začela že kar na zimo kisati. Tudi se ne zmenim za to, kaj razni podgurci v »Domoljubu« čivkajo. Da pa ne bo dopisnik mislil, da sem popolnoma brez moči, naj mu bodo v odgovor in pozdrav posvečne te vrstice. Že tretjič prorokuješ v svoji staroveški navdahnjenosti, — ki ti jo je morda obudila čudodelna Johanca — da me bo ostra sapa odnesla na Kum. Nismo vsi ljudje rojeni za to, da bi nosili mastne trebuščke, in če ga jaz nimam, me zato še ne bo veter prenašal na komando kakega prifrknjenca. Žaba se je na travniku napenjala v svrhu dosege volove velikosti. Konec. Žaba je počila! Tudi je žaba, ki hoče siloma narediti veter, ki naj bi mene odnesel s Sv. Gore. Ni nemogoče, da doživi ta žaba enak konec, kakor ga je doživela ona na travniku. Mislim, da me razumete. Če pa boste le drezali naprej, pripišite posledice sebi. Dejavnja govore tako, da bodo obudila pozornost višjih oblasti če me prisilite, da spravim gradivo v državno zbornico. Če vam pa je na tem, da napade nadaljujete — slobodno — jaz bom sekundiral tako, kakor si niti ne mislite in ne želite. Toliko v pozdrav. — **Na Sv. Gori, 25. januarja 1914.**

Josip Gorišek.

d Sv. Gora pri Litiji. Dne 17. prosinca smo plačevali cerkvene sedeže! Prvič se je nam prebralo neko pravilo od prevzvišenega. To je bilo zelo v ostrem glasu, da so se meni kar hlače tresle, če sem prav deležen vseh farovških milosti. Kaj bi vi, g. urednik, počeli in drugi liberalci, ko je bilo vse naperjeno proti njim in vašemu listu? Veste, g. urednik, liberalci bodo še ob cerkvene sedeže prišli, to pa zato, ker se ne pokorijo farovškim gospodom. Naš prečastiti so tako rekli. Kdor bere napredne časopise, ta je upornik sv. cerkve. Kot tak bo izobčen iz katoliške vere, samo potrjenja od njega svetosti papeža še čakamo. Vemo, da so papežu oslarije kranjskih duhovnikov deveta briga, zato pa nihče nič ne da na te hinavce. Jaz kot ponižni farovski sluga sem hitro pokašljaj, samo da so gospod preslišali ta liberalni napuh. Gospod so tudi rekli, da so liberalci suha veja na cerkvenem drevesu, ker ne donajajo nič sadu! (Za farovško bisago!) Nam so tudi na srce polagali, da sv. cerkev vedno potrebuje denarnih sredstev. Jaz kot pobožni kristjan sem vendar moral kleti, oh ti prokleta draginja, da je že tolika, da zdaj že svetnikom primankuje? Da je to upravičeno, so nam povedali prečastiti, da so dali za sveče 120 kron. Jaz pa kot vedno ponižni sluga farovski sem vedno skrbel za simpatične razmere pri župniku, posebno pa pri kuharici. Od nje sem poizvedel marsikatero skrivnosti iz-

pod farovškega krova. Med drugim sem tudi izvedel, da ima naša župna cerkev v obligacijah naložene tisočake, da vleče letnih obresti 1000 kron, kar je namenjeno za vse cerkvene in farovške nepotrebe. V računih sem pa videl postavko 160 kron za sveče, potem ministrantje, pevke, farovška pošta, še celo farovski konj je deležen 180 kron, akoravno ga že 20 let ni videti med farovško družino! No prečastiti, čemu vedno nadlegujete ubogega kmeta z vednimi ofri? Ali se ne sramujete, da nas hočete vedno slepomišiti z lažmi?

d Iz Kolovrata. Ljubi g. urednik! Iz naše vasi se malo bere v vašem cenj. listu. Pa imamo veliko novic. Pri nas je fajmošter Knol iz Ribnice. Ta človek je tak, da je izgubil volilno pravico. Pa še zdaj je predsednik krajnega šolskega sveta. Dajte no vi, g. urednik, opomniti šolsko oblast, da tak človek po zakonu ne more biti član krajnega šolskega sveta, kaj šele predsednik! Mogoče se bodo v Litiji ali Ljubljani spomnili, da je treba dati pravici zadoščanja. — Pozdravljeni! **Kolovračan.**

d Od Kolovrata. Kakor gotovo, pride ta v pratiko sv. Urh in sv. Urban, tako gotovo mora priti ob sv. Antonu naš Knol v »Slovenski Dom«. To že poskrbi njegova ribniška narava. Menda cele mesece študira, kaj naj mu pokaže njegova modrost. Da veste, g. urednik, tukaj je pritisnil na vse strune farovške strahovlade. Prvič je mahnil po tistih, ki dokažejo čisto resnico pred sodiščem proti farovškim pretepačem in dolgojezičnikom, potem pa po tistih, ki čitajo vaš čez vse cenjeni »Slov. Dom«. Oh jojme, g. urednik, z vašim »kšeftom« ne bo nič! Pomislite Knolovo modrost: »Kdor je naročnik »Slov. Doma«, ta ne sme biti niti krstni, niti birmanški boter in sploh ne član nobenih cerkvenih korporacij. Pomislite, da take časti se ne pobirajo kar za plotom. Dalje je ženam na dušo pihal: Ti krščanska mati, ne boš pustila, da bi nad tvojim otrokom držal brezverski liberalec roke pri birmi? Mi pa vprašamo slavno šolsko oblast, ali sme g. Knol biti ud krajnega šol. sveta, oziroma predsednik, ker je izgubil volilno pravico vsled svoje neredne morale. Ako ne dobimo pojasnila v tem, se bomo obrnili na kompetentno oblast.

n Iz Tirne v svetogorski fari pri Litiji. — **Na naslov c. kr. državnega pravdnštva v Ljubljani.** Na c. kr. okrajno glavarstvo v Litiji je bila vložena ovadba z navedbo prič o Francu Vozlu iz Golč št. 9 vsled omejevanja volilne svobode. V naši vasi je preiskaval orožnik Orehek iz Zagorja, pa kako? Napadal je osebe, ki so pri vsej stvari nedolžne, ter jih sumil, da so pisale ovadbo. Na ta način je napravil sovraštvo med sosedi. Izmed navedenih prič je zaslišal le eno. Ali je državno pravdnštvo s tem zadovoljno? V hiši št. 22 je pa celo rekel: »Bomo že mi tako naredili, da iz te stvari ne bo nič!« Na ta način naj torej mi

kmetje spoznamo vrednost državnih zakonov. Ali je to državnemu pravdnštvu po volji? Priče, ki jim je stvar znana, so: Lovše Franc, Tirna 18; Reja Ivan, Selca 3; Lovše Leopold, Tirna 15; Molka Ignac, Tirna 23; Lovše Janez, Tirna 16; Lajavec Metod, Hotič; Kovač Jakob, Tirna 21. — Jakob Kovač je bil sam na domu Žibertovem in je vprašal, kdo je dal Vozlu glasovnico. Povedali so mu, da jo je dala hči Johana. Žibert pa o tem ni ničesar vedel. — Vprašamo, ali je c. kr. državno pravdnštvo pripravljeno nastopiti tako, da bomo verovali v veljavnost zakonov? Ali bo c. kr. drž. pravdnštvo poučilo orožnika, kako se nepristransko preiskuje? Kako je preiskoval, bodo povedale že imenovane priče.

d Iz Hotiča.

Zopet prelepe novice nam šepetajo ženice:

Naš Rešetar se odpravlja, svoje stvari že pospravlja.

Kdo naj zdaj pošte prenaša, naj kuhar'co v farovž' vpraša.

Kdo Rešetarju trud naj poplača, storil bo turški naš paša,

ki lepo za žensko (ne svojo) skrbi, z občinskim denarjem otroke redi.

Tak človek v farovžu največ velja, ki božjih zapoved nič ne pozna.

A kmalu v Hotiču glasovalo se bo: »tak nam naprej več županil ne bo!«

d Zameško. »Šolsko vodstvo, kje si?« Dopisnik, ki v zadnjem »Slov. Domu« s tem vzklikom dolži šolsko vodstvo v Zameškem zanemarjenju dolžnosti, naj blagovoli vzeti v vednost, da je omenjeno šolsko vodstvo kakor vedno tudi v teh kritičnih dneh boleznih popolnoma na svojem mestu. Da pa v zadevi zapiranja šol niso šolska vodstva sama kompetentna, bi utegnili gospodu dopisniku biti itak znano. Naj torej v sicer upravičeni nevolji nad obstoječimi razmerami ne dela odgovornih za te razmere uradov, oziroma ljudi, ki v vsakem oziru vrše svojo dolžnost, v prav marsikaterem pa še več kot svojo dolžnost, ter naj obljubljené resnejše korake namcri edino na pravo adresi. — Marija Strauss, voditeljica.

d Škocijan. Na starega leta dan je umrl posestnik Alojzij G l o b e v n i k iz Stari vasi. Bil je še mlad in zvest načelom narodno-napredne stranke. Podlegel je jetiki, — Dne 26. t. m. je pa nenadoma, vsled srčne kapi, izdihnila njegova žena, hčerka znanega posestnika gosp. Frana Z u p a n č i č a iz Rakovnika. Zapuščata dva otroka. Kako hitro sta sledila drug drugemu! Blag jima spomin! Žaljuči rodbini GLOBEVNIK-ZUPANČIČEVI naše iskreno sožalje!

d Škocijan. (R a z n o.) »Naše nedolžne fante »Orle« so liberalci in še celo zakonarji napadli.« To je bil naslov pridige župnika Čuka. Da se drzne župnik, ki hoče nekaj polagati na svojo avtoriteto, zagovarjati pretepače in dolžiti nedolžne in jih iz prižnice napadati, ni menda ravno kava-

lirsko. Gosp. Čuk, le tako naprej, popolnoma prav, da snamete krinko iz obraza in pokažete rožičke; bomo vsaj vedeli, s kom imamo opraviti. V dokaz, kako so vaši fantički Čukci nedolžni, naj vam služi dejstvo, da nosijo ti pobalini s seboj gorjače z nasajenimi »šticeľni« od voza. Živela zajčja nedolžnost in klerikalna vzgoja. — Govori se, da se namerava zidati pri nas gnezdo, kjer bodo gnezdili in se parili naši Čukci in sove ali marinarice. Pametno! V tej zimi lahko kateri zmrzne, ker jih je bivši župnik Bohinjec spravil pod kap — gorko gnezdece je nujno potrebno! Kaplan Škrbec bo ob prostih urah, ker je tudi on fant od fare, razlagal podrobno škofovo »Rdečo brošuro«. Tu pa tam bo pa prišel z dunajskega raja dr. Krek, ki bo praktično razodeval »spremenljiv položaj«. Ježeš, ježeš, to bo »kšeft« na katoliški podlagi. Kar mislili si bodo, da to ni greh — pa bo zaroda »čez mescev devet« kot listja in trave. Bodočnost je naša, dovolj junakov še, ki bodo liberalce streljali kot vrabiče po strehah. Krmežljavček, pazite, da žegen ne izostane, saj sekundiral bo Zaman s »ceglom« in Jože s »furželnom«.

d Iz Trebnjega. Odklonjeni botrček. — V nedeljo, dne 25. januarja mi je sporočil moj svak, naj pridem na Čatež botrovat njegovemu novorojenčku. Bil sem za botra že trem njegovim otrokom. Tudi sedaj sem se drage volje odzval vabilu in se z botro odpeljal tja gori, da pokrstimo novorojenčka in zadostimo s tem zahtevam naše vere. Ko sem, prišedši v župnišče, povedal, česa želim, me tamošnji župnik ni vprašal, če sem kristjan, ki po našem cerkvenem zakoniku, to je katekizmu, lahko vsak botruje otrokom, temveč me je najprvo vprašal, če sem naročen na napredne časopise. Mož je menda mislil, da bom vočigled njegove baje neomejene oblasti in moči zlezal pod klop in zatajil svojo naprednost, kakor je to storil neki čateški možakar, ki se sicer rad ponaša z naprednjaštvom, to pa le takrat, kadar ga »gospod« ne sliši, ali da vsaj ve, da tega ne bo izvedel. Ko sem mu možato in odkritosrčno — kakor se spodobi vsakemu poštenemu človeku — povedal, da sem in bom ne le naročen, temveč tudi zvest čitatelj onih listov, mi pa pravi: »Ja, potem pa vas vsled tega ne morem sprejeti za botra.« Odgovoril sem mu, da naj stori, kakor ve, da je prav, in ker sem videl, da se mu silno mudi po drugih opravkih, sem odšel. Doma smo povedali, da župnik ni hotel krstiti otroka, ker veljajo tukaj vse drugačne postave, kakor drugod. Nato je vzela tašča blagoslovljeno vodo in pokrstila novorojenčka. Solze so mi silile v oči, ko sem videl, da priprosta kmetiška žena globlje pojmuje oni vzvišeni nauk Kristusov o ljubezni do bližnjega, nego oni, ki naj bi bil njegov namestnik in oznanjevalec miru. Kakor sem že zgoraj omenil, sem bil že trem prejšnjim otrokom za botra; bil sem vselej sprejet, zdaj pa ne.

Tudi doma sem bil pred dobrimi tremi tedni za botra in tudi dober. Pri nas, na sedežu dekanije, sploh ne povprašujejo po tem in je za botra dober vsak katoliški kristjan. Prelital sem tudi postavno knjigo — katekizem — pa nisem našel v njem nobene besede o naprednih časopisih. Čisto logično torej sklepam iz tega dvoje: ali ima župnik na Čatežu drugačen katekizem in veljajo gori druge verske postave, ali je pa mož tako strupeno zagrižen, da jih iz samega sovraštva do naprednjakov zapostavlja in jim povzroča nepotrebna pota in sitnosti. Vprašal bi tudi gosp. dekana, ali mu je znano postopanje njemu podrejene duhovščine in kaj misli ukreniti, da bodo veljali tudi na Čatežu isti predpisi, kakor pri nas v Trebnjem, saj vera je menda povsod ena. Kaj pa reče k temu škof? Ali on odobrava to početje, ki je v groznem nasprotju s katekizmom, čigar norme so bile doslej vendar veljavne v naši cerkvi. Na dan z jasno in odločno besedo! Stvar je postala aktualna in v cerkveno - pravnem oziru tudi jako zamotana. Ali so naši napredni časopisi že na indeksu, ali pa si prisvajajo naš kranjski vladika in z njim njegova duhovščina mogoče že pravice svetega sinoda? Odgovorite, pa točno! Isti katekizem, ki ga imajo po mestih in trgih, je bil doslej veljaven tudi za zadnjo hribovsko vas. Ali so morebiti mesta, trgi in večji kraji izvzeti? Ali imajo nekateri župniki večjo moč in pravico, da potvarjajo čisti nauk Spasitelja, ki je učil ljubiti svojega bližnjega, pa naj si bo isti tudi njegov političen nasprotnik? Na dan s temi novimi nauki, ki pa naj veljajo za vse in povsod, kajti sicer bi utegnili dvomiti, če je vera povsod ista. Despotizem kranjske duhovščine presega že vse meje. Kakor drugod, veljajo menda tudi v veri druge postave za naprednjake. Cela zadeva pa diši tudi po nekakem izsiljevanju in omejevanju naših državljanskih pravic in bi se lahko spravila v stik s kakim kazenskim paragrafom. . . . Nedavno tega sem bil tudi kot veren kristjan pri spovedi. Spovednik je omenil tudi napredno časopisje, a rekel le, naj samo pazim, da tega ne bodo čitali otroci, češ, saj tudi sv. pismo ni za otroke. Dal mi je odvezo. Vprašam sedaj učenega župnika s Čateža: »Ali sem po vašem mnenju še kristjan in vsled tega po besedilu katekizma sposoben za botra, ali ne?« Ali morebiti naprednjaki nismo v katoliški cerkvi enakopravni z drugimi? Ali imamo do cerkve, njenih naprav in odredb le takrat pravico, kadar treba segati v žep? Ko so po ukazu čateškega župnika beračili okrog za zaplaško cerkev, takrat pa se niso ogibali nas naprednjakov in so bile tudi naše kronce dobre. Zdaj beračijo na Čatežu za nov zvon, ki bo veljal osem tisočakov. Stavim, da bo vlit tudi iz mnogo naprednih kronic, pa zaraditega ne bo počil. Sicer je to prav nepotrebno izžemanje revnega ljudstva, ker je farna

cerkev na hribu in se sliši zvonjenje daleč naokoli, pa gori je to že v navadi. V letih, kar je ta župnik tam gori, je imela fara že silna bremena. To so bila: razkošna poprava župnišča, nov altar, poprava gospodarskih poslopij, nov vodnjak za župnikovo opekarno itd., in zdaj še nov zvon, kar bo nanesele okroglo **dvajset tisočakov**, in to v kratki dobi desetih let. Sicer stori župnik svojim kimavcem tudi protiusluge in jim izposluje pri deželnem odboru znatne podpore in to takim, ki so jo najmanj potrebni. Pa naj še samo tisti naroče in plačajo vse! Še jaz sem bil v svoji prvotni slepoti namenjen ob priliki krsta prispevati 20 K za novo zvonilo, pa mi jih je župnik lepo prihranil. Ampak, povem pa, ne pošiljajte sedaj v Trebnje beračit, ker bomo posihmal dobro vedeli, kako nas sprejemate tam gori. Če je cerkev samo za klerikalce, naj jo pa ti sami vzdržujejo, saj ta naprava je od sile draga. Tudi bire ne jemljite več od naprednjakov, kajti lahko se pripeti, da se primeša med rujno pšenico kako liberalno zrno, ki utegne skaziti moko, iz katere pečete potem hostije. Če naprednjakova prisotnost po vašem mnenju stori toliko, da ne morete nedolžnemu detetu veljavno podeliti sv. zakramentov, so gotovo tudi njegovi pridelki prokleti, kakor Kajnov dar. Torej pustite nas tudi v denarnem oziru pri miru, česar pa gotovo vem, da ne boste storili, ker poročete, da to ne stoji v — katekizmu. Zvedel sem od čateškega župnika še mnogo drugih reči, ko ne loči naprednjakov od klerikalcev, in le čudno se mi zdi, da se o njen še ni nič pisalo. Z njegovim dovoljenjem pa bom skušal v prihodnje opisati njegovo vsestransko in nepristransko delovanje, in upam, da gospod župnik tega ne bo štel v zlo

odklonjenemu boterčku.

d Tržišče. »Resnica v oči kolje« — se je včasih reklo. Kot najhujši ženof in poper so šli v nos našim gospodom zadnji dopisi. — Kaplan se izgovarja, da ima resnične in neresnične napake in fajmošter pa je v svoji besnosti nekemu fantu odpovedal cerkveno petje, češ, da je on dopisnik. Kot podlago svoje trditve ima baje neko — ukradeno pismo. Torej tako podlih sredstev se poslužuje župnik! Dovolj obžalovanja vredno! In še ko na vsem ni čisto nič resnice. Pokazal je s tem le, kako strašno ga kolje, ker smo povedali, kako spoštuje svojega očeta. Resnica pa le ostane, da kuharica in njegove dekletke sede prešerno v klopi v cerkvi — lastni njegov oče pa mora stati v zakristiji za durmi med mašo. In taka reva se potem vtiče v razmere, ki ga čisto nič ne brigajo, kakor n. pr., kdo ne sme brati časopisov naprednih, kam sme in kam ne sme iti kako dekletke služiti itd. Naj bi svoje razmere uredil najprej pri sebi, da ne bi bil za pohujšanje.

d Tržišče. »Blagor ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo,« pravi katekizem. Torej »blagor neumnim«. No ja,

potem bode pol ali pa še več nebes našega kaplana. On je več kot dovolj ubog in omejen na svojem duhu. Čisto iz tira prave pameti je že ta revež. Pa največ ga je menda zmešal »Slov. Dom«, ker ga je parkrat pokrtačil in povedal njegove lepote bralcem svojim. Vsaj tako se da sklepati, ker kakor ima nekatera frajla to navado, da se vedno vrti okrog zrcala in gleda, če je res lepa, prav tako se tudi ta ljubi kaplane sedaj vedno gleda, špegla in ogleduje v »Slov. Domu«. Ne vemo, ali se mu tako za nobel, tako za lepo zdi, da je bilo o njem natiskano, kako rad kako punčko ali frajlico pozgečka, kako rad ga pocuka čez mero in se povalja po blatu i. dr., ali kaj? Nekaj je gotovo, ker sedaj se že kakih pet nedelj vedno s svojimi pridigami vrti le okrog »Slov. Doma« ter drugo, kar pove, pa tako neumno zveže, da ni več podobno pridigi, ki spada v cerkev, ampak naravnost pohujšljivemu kvantanju. — Smešno pa je, da je nedavno v svoji pridigi s poudarkom pripomnil, da je veliko takih duhovnikov, ki drugega ne mislijo, kako bi se »ženili«. Najbrž je tudi sam sebe med te vštel. Šnopsarji, čikarji, falirani študentje, tisti pometači sami pišejo v liberalne časopise, vpije vedno. Pa če bi mi postavili v Tržišče enega razsodnega človeka, da bi bil videl, kako je neki človek prav podoben našemu kaplanu v neki gostilni šnopsal čez polnoč in potem v svoji pijanosti v veži iste hiše prav po domače »napravil«, kako je nekoč šel v Ljubljano, da je spucal svoje skušnjave, in sploh ga zasledoval v njegovem obnašanju, bi gotovo dejal, da je tudi tisti šnopsar in čikar, da, še več kot čikar — dejal bi, da je svinjar. — Vendar pa, blagor njim, ki ne vedo, kaj v svoji neumnosti klobuštrajo, blagor jim, ki so v glavi prehlajeni, blagor ubogim na duhu, ker ravno teh je nebeško kraljestvo.

d Golijeva afera je vendar končana. Iz Novega mesta se nam poroča: Ta teden smo zadnjo Golijevo polomijo iz lanskih Jarčevih shodov položili v grob. Na Jarčevem shodu na Muhaberju je koncipijent gosp. Lotrič vprašal Golija, naj mu pove, kakšen shod je to, da se ne pusti ljudi v sobo. Golija je dejal, da sam ne ve, kakšen shod je to. Ko je Golija nato odšel v sobo na zborovanje, je pa gosp. Lotrič pred Osolnikovo hišo zbranim rekel, da **Golija laže**, če kot vladni komisar trdi, da ne ve, kakšen shod je. Če tudi je bilo to žaljenje takoj v časopisih, se Golija ni upal Lotriča tožiti. Šele čez dva meseca, ko je Golija imel vzklicno obravnavo s časnikarjem Pircem, katerega je Golija na tem shodu tudi nahrulil, je ena priča med drugim tudi to povedala. Šele tedaj se je Golija čutil razžaljenega samo kot privatna oseba in če bi tožil, bi bil Lotrič lahko nastopil dokaz resnice, da je Golija res lagal, ko je rekel, da ne ve, kakšen shod da je. Ker pa za žalitev kakšne uradne osebe — kmetje to si v svarilo dobro zapomnite —

ni dopusten dokaz resnice, tudi če se razžaljenje opira na resnico, se je Golija iz previdnosti raje odločil za tožbo zaradi uradnega razžaljenja. Lotrič bi moral biti obsojen, če tudi je bil v svoji pravici, ko je Goliju očital, da je lagal. Pa vendar ni bil obsojen. Zakaj ne, to je tudi poučno za vse napredne kmete. Ljudje navadno mislijo, če se tak uradnik od politične oblasti s svojo uniformo prikaže na shod, da ima tam pravico delati, kar hoče. To pa ni res. Golija je v tem slučaju dobil dobro lekcijo. On je kot vladni komisar bil odposlan samo na shod, ker ima samo tri pravice: Prvič do svojega sedeža, drugič poizvedeti za imena govornikov in tretjič, če se kaj protipoštavnega zgodi, shod razpustiti. Njegova oblast je omejena samo na prostor, kjer se shod vrši. Za red in mir pa je odgovoren sklicatelj, oziroma predsednik shoda. Kaj se zunaj godi, to vladnega komisarja nič ne briga. Le če pride do kakšne rabuke, tedaj ima tudi pravico kot policijska oblast nastopiti. No, na shodu na Muhaberju pa hvala bogu ni bilo nobene rabuke. Kritizirati in razgovarjati pa se v Avstriji še smemo. Ker se je shod vršil v sobi, ni Golija zunaj imel prav nič opraviti. Če je g. Lotrič zunaj kaj rekel, da Golija laže, to ni žalitev uradne osebe, ker Golija sam tega slišal ni. To bi bil k večjemu prestopok zoper navadno žaljenje časti, za kar pa Golija ni tožil. Gosp. Lotrič je bil v obeh inštancah oproščen. Zoper oprostitev pri okrajnem sodišču se je državni pravdnik sicer pritožil, pa je pri okrožnem sodišču — pogorel.

d Povest o dobri in slabi peči. Iz novomeške kolice se nam poroča: Drugod se čudijo, zakaj napredna misel v novomeški okolici na političnem polju tako počasi šepa naprej, če ne leze celo rakovo pot nazaj. Novo mesto je vendar najbolj trdna napredna trdnjava, pravijo, in bi kot taka morala vplivati tudi vsaj na bližnjo okolico. Vsaj tudi zakurjena peč greje okrog sebe. Res je to. Toda če je peč nabasana s slabim gorivom, ostane sama le mlačnogorka, okrog sebe pa izpuhteva le smradljivo vzdušljivo ozračje, kakor ga izhlapeva le slab, napol tleč premog. Čuden je ta primer, pa je resničen. Novo mesto je pač zakurjeno s slabim kurivom, ki še ravno toliko tli, da na dan volitev pokaže, da napredno glasuje. Komaj pa so volitve končane, se preneha z brskanjem po peči in prepušča tleči ogenj svoji usodi. Nobene prave odločnosti, malo zavedne možatosti, en tucat dobrega sadu odtehtajo drugi tucati piškovine. Prostemu ljudstvu naklonjenega demokratičnega duha v tej trdnjavi iščeš zastoj. Vsak stan ločen za se, če jih pride pet v eno gostilno, se bo vsak vsedel k drugi mizi. Bog ne daj, da bi človek, ki ni ne doktor, ne uradnik z zlatim vratnikom, ali vsaj kak »boljši« trgovec zašel v tako družbo. Od vseh strani zaničljivo prezirajoči pogledi ga kmalu spravijo ven. Nič bolje ni v Čitalnici. Malu dru-

štvenega življenja se razvije v teh prostorih, pa še tedaj, kadar je kakšna prireditelj, taka visoka napeta noblesa, da se priprosti ljudje morajo čutiti kot bi zašli v ledenico med same angleške lorde. Mučen je občutek posebno za ženski spol iz nižjih stanov. Opazovalcu se te reve smilijo v dno srca pod prezirljivimi pogledi kakšne »višje« gospice. Vsak takih pogledov hoče reči: Kaj pa tebe treba tukaj? Če je v zadnjem času semtertja kaj bolje, ne koristi mnogo, ker je Čitalnica med priprostimi ljudmi že preveč postala razvpita. Treba bo temeljnega prevrata iz dosedanje višine aristokracije v ljudsko demokratično nižino. Toda bi kdo vprašal ali ima to nedružabno, nedemokratično življenje samih boljših meščanov kaj vpliva na splošnost, na priproste ljudske sloje, na naše okoličansko kmečko ljudstvo? Da, ima vpliv, pa še kako velik! Naj se vrnemo zopet k naši peči nazaj. Z dobrim kurivom zakurjena peč, smo dejali, razgreva tudi svojo okolico. Po zimi vsakdo ljubi prijetno gorkoto peči. Vsak pa se peči ogiblje, če je mrzla ali če je slabo zakurjena, če od sebe puhti smradljiv vzduh, ki človeku lega kot dušiča mora na srce in na pljuča. In ali ni pri nas tudi po leti politična zima, ki se v političnem besednjaku imenuje klerikalna nadvlada, kar se po domače pravi, da je klerikalcev pri nas več kakor pa nas. Da, tako zimo čez celo leto imamo pri nas. In zato je umljivo, da bi bilo tudi za nas okoličane prijetneje, če bi v glavni trdnjavi, v mestu, imeli gospodje kaj bolj prijetno zakurjeno politično peč, ki bi bila dostopna tudi nam, ki nismo doktorji, ki nismo uradniki z zlatimi ovratniki, ne kakšni »boljši« trgovci, ampak priprosti kmetje, ali sicer bolj priprosti ljudje. V korist meščanom in nam si hočemo čez to zimo to povest o dobri in slabi peči še natančneje ogledati.

d Iz Valte vasi. Da se bo lažje pilo na katoliški podlagi, smo ustanovili klub »Svetovojskarjev«. Do sedaj namreč ni bilo nobene prave sloge med nami, kar nas je res na katoliški podlagi. Eni so zahajali h Kulavcu, pa so pili pivo, drugi vino, tretji žganje, četrti pa — vse skupaj. General bodoče »Svete vojske«, naš prečastiti gosp. župnik, se je s samo pijačo tako trudil in mučil, da ga sovražnik »Svete vojske« vsako zimo premaga in vrže na posteljo. Tudi naš gosp. nadučitelj doslej ni poznal nobene sloge, kar se tiče pijače na katoliški podlagi. Namesto na naši podlagi, ki je vendar edino prava za izveličanje, je najraje vhaljal k očetu Novincu, pa si ga je kar za pudelnom privoščil en »štamperl« za drugim. Vse to v božjo čast, je dejal gosp. Štular in pa da očeta Novinca »vštulim« na našo katoliško podlago. Pa kaj bi človek našteval vse naše grehe in grešnike na katoliški podlagi. Vsaj zdaj bo vsega tega konec. Združili smo se v klub »Svete vojske«; za predsednika smo izvolili našega dičnega Ivana Rakošeta, ker se to za tako društvo tudi spodobi,

kajti gosp. Rakoše je prvi tovarnar dolenskih šnopsov. Ni menda vrag, da bi s takim predsednikom in takim generalom, kot sta gosp. Rakoše in župnik, naše društvo prišlo kdaj v konkurz. Zakaj zedinili smo se, da vsi, od župnika pa do zadnjega Dularjevega hlapca, odslej podpiramo samo Rakošetovo tovarno za šnops. En »mušter«, kako bomo izgledali kot »Svetovojskarji«, nam je pokazal ob ustanovitvi »Svete vojske« eden naših prijateljev, ki je na žegen »Svete vojske« prišel nadelan kot — kanon. Ker tudi naš »Domoljub« to potrjuje, ne bo popravka.

d Iz Prečine. Zadnjič so nas obiskali misijonarji iz deželnega odbora. Učili so naše klerikalne kimavce, kako naj krave molzejo, tepke sade, telice in junce ženijo in kako naj se pri Pečariču združujejo od frakeljnov do štefana in zraven navdušujejo za »Sveto vojsko«. Ta misijon gotovo ne bo šel mimo ušes naših klerikalcev. — Katoliško izobraževalno društvo dobi preje svoj oder, kakor revež zavetja pri našem gospodu Tonetu. Marijine punce prirede kmalu igro: »Vodiška svetnica«. Marijinodružbarski dragonarji bodo pa tja konec predpusta s plankami v roki kakšno »šaljivo« povedali. Po njih pridušanju in surovem zabavljanju na mestne izletnike, donašajo že sedaj dokaz, da dr. Ogrizkovo in Globevnikovo seme krščanske izobrazbe vrlo napreduje. — Na Dol. Kamencah so postali ljudje vendar pametni. Zahvaliti se imajo »Pircu, agentu za liberalno robo«, ki ima take hude žegne, da je šel samo enkrat skozi vas, pa so Dol. Kamenčani postali pametni. Škoda, da ni šel bližje Mala - Ritušove hiše, zakaj plemenitega rodu Mala - Ritušev še zdaj ni srečala pamet, dasi jo je eden teh plemenitih potomcev že iskal širom sveta. Zato ga je stari Mala - Rituš poslal k našemu župniku za asistenta pri kravah in teletih. Ker je župnik tudi svojo zadnjo konjsko mrho prodal, mu stari Mala - Rituš preskrbi iz svoje hiše še enega mlajšega osla, da bo imel vsaj lep parček. Tako je, vsake pesmi je enkrat konec. Samo tiste še ne bo tako kmalu konec, ki jo ima Pirc dobro spravljeno in ki bi se dala tako lepo zapeti o nekih romarjih po prečinski fari — na katoliški podlagi seveda.

GORENJSKE NOVICE.

g Iz Poljanskih hribov. Ni dolgo tega, ko je nekdo iz Poljanskih hribov v »Domoljubu« glodal in opisoval ter jemal na piko zdaj tega, zdaj onega poljanskega liberalca. Boljše bi bil naredil, ko bi tudi malo pogledal po hribih, posebno, če bi vzel na muho javorske katoliške može, posebno dobre in vzorne ter vsakemu za zgled po javorskem fajmoštru postavljene katoličane, predvsem cerkvenega pevca, nekdanjega vrlega Marijinega devičnika in

zdaj tretjerednika Peterca iz Murove. Ta vzoren katoliški mož je imel pretečeni teden neprostovoljno spremstvo z možem postave na sodišče v Škofjo Loko. Kakor se je izvedelo, kar so pa ljudje že davno pripovedovali, je ta vseskozi veren mož si špogal ljubezen z drugimi fanti doma in poleti za raznim grmovjem. Kaj, kolikokrat in s kom je uganjal svinjarije, to bo že dognala sodnija. Tudi radi osebe ne pišemo v javnost tega škandala, ker med Javorčani je tudi dosti poštenih mož, ki se povsem ne dajo vpreči v farovski jarem. Pišemo pa ravno radi župnika. Zadnje nedeljo pretečenega leta ni imel boljšega in resnejšega opravila, kot rohneti čez napredne liste. Celo »Kmetovalca« je prepovedoval naročevati, ker se ne tiska v Katol. tiskarni. Ta župnik ima tudi pošto za Javorje. Gorje, če dobi kak fant ali dekle kako razglednico, ki kaže malo več ljubezni, kaj še, če je kaka ženska na nji. Takoj jo kasira ali zavrže. In potem joj pa joj, da kaj takega zaide med njegove ovce. Omenjeno prase, ki je oženjeno ni bralo še nikdar razen »Domoljuba« in »Slovenca« še nobenega lista. Niti dotaknil se ni naprednih listov in vendar tak svinjar. Ogladalo ali špegel je bil od fajmoštra drugim; določen že zadnjič za župana. Pa kaj takega! »Slov. Dom« ga ja ni pokvaril. Mogoče je pa vse, da ga zdaj razupijete za liberalca. To je že v navadi, če je še tak vnet pristaš in zagovornik krščanskih naprav, če se pa kaj spotakne kakor se je ta prav grdo, pa ga zvale nam za vrat. No, tu pa ne bo držalo. Te bolezn, imenujemo jo tako, se je najbrže pred leti navadil nekje, kar še zdaj zamolčimo, in kar je obče znano, kje. Iz vsega povzamemo, da ni najboljše tisto ljudstvo, ki tava za cerkveno temo in se ne ravna res po pravih naukih prave izobrazbe: Ljubi vse ljudi! Obče znano je, da je med klerikalci največ nerodnosti raznih vrst, ubojev, pijančevanja in drugega takega. To pa zato, ker se duhovni gospodje vse preveč brigajo za politiko, kako se voli, a prav malo za pravo v srce segajoče razlaganje večno lepih božjih resnic. Če kdo bere le »Domoljuba« in druge klerikalne liste, pa že zadoštuje, je najboljši kristjan, če tudi je največja oropalica. Tak slučaj je tudi tukaj, prav po župnikovi sodbi; ne pa po naši.

g Stara Oselica. Dne 25. t. m. smo praznovali god farnega patrona. Cerkev je bila popolnoma natlačena, zato je ostalo več fantov, ki niso mogli biti v cerkvi, zunaj pred lopo. Cerkev je bila odprta in videlo se je prav pred altar, kjer je sedel naš župnik Soukup. Ko je videl zunaj fante, je pridrvel iz žagrade ter začel suvati in goniti fante v cerkev. Enega fanta je pa podil proč in mu rekel, da je izobčen iz cerkve. Župnik je tudi zmerjal fante z barabami, zato mu povemo, da se bomo drugič drugače spogledali. Ali je že pozabil, da je že veliko kron plačal pri sodišču, kjer je

ljudi zmerjal? Potem je šel v žagrad in tako zaloputnil vrata, da se je cerkev stresla. Seveda njemu ni nič, če se v cerkvi kaj pokvari, ker ne bo on plačal, ampak mi farani. Če hoče red imeti v cerkvi, naj spravi marinarice, ki stoje za durmi, za altar, da bodo tam čenče prekladale in da bomo mi imeli prostor. Da je bil tako surov, se ga je najbrž poprej naluckal, kjer je imel že ob 6. mašo. Za danes naj bo dovolj, če bo prihodnjič še župnik surovost stresal, bomo pa več pisali. Pravimo le, da pridno barite »Slovenski Dom« in se naročite nanj!

g Iz kamniškega okraja. Naš okraj bo kinalu zaslovel daleč po svetu zaradi svoje posebnosti. V enem letu se je zgodilo toliko čudnih reči po vrsti, da smo komaj sledili posameznim dogodkom. Skoro eno leto smo imeli čudež v Vodichah; v okraju so nekateri ljudje kar noreli vsled tega. Komaj smo se čudežev privadili, že ga nam je moravska dolina polomila, in vse je govorilo o Mariji Cerar, ki je 28 let nosila kijkljo namesto hlač. Med tem časom smo poslušali in premišljevali Krekove ljubezenske zgodbe s Tajmerco, potem smo imeli deželnozborske volitve in smo kar dva duhovnika izvolili v deželni zbor. Par tednov je komaj poteklo, odkar so odkrili v Trojanah detomorilko. Novic, zgodb, čudežev nam tedaj ne manjka, in če bi imel naš okraj toliko dobrot, bi bil pravi paradiz tu na zemlji. Izvedeli smo tudi vest, ki je za Kamnik in Tuhinjsko dolino žalostna, za Domžale in naprej proti Črnem grabnu vesela — železniška zveza od Domžal proti Blagovici. In če bomo v tem letu imeli toliko dogodkov, to bode še govorjenja in pisanja in tudi jeze in smeha.

g Napredni Komendčani. Kakor vam je gotovo znano, se je pred kratkim vršila pred ljubljanskim dežel. sodiščem razprava proti osebi, ki je na najnesramnejši način sramotila najdražjo svetinje naše vere, in to celo pod pokroviteljstvom vodiškega župnika in ljubljanskega knezoškofa. Da je Johanca zaslužila to, kar je dobila, je nepobitna resnica, da pa so osebe, katere edine so jo v to napeljale, ostale brez kazni, to kriči po osveti. Ako je bila Johanca obsojena na deset mesecev ječe, moramo vendar v ozir jemati, da je bila kmetsko dekle, neizobraženo in slepo orodje v rokah duhovnikov in kapucinov, torej če je ona dobila deset mesecev, morali bi dobiti razni duhovniki, kapucini in škofje po deset let. Ni toliko zameriti neolikani, neizobraženi kmetski deklini Johanci, da je kaj takega predstavljala, zameriti se pa mora in nikoli odpustiti raznim duhovnikom, ki so vendar trgali hlače po gimnazijskih klopih in semeniških sobah. Ako so se dotične osebe v svojih študijskih letih mesto lumparije učili inteligence, katero ima dandanes vsak vaščan, ko zapusti ljudsko šolo, bi morali znati, da se na ta način daje pohujšanje ne samo vodiški

župniji, ampak celi kranjski deželi. Toda, dragi Komendčani, to še ni vse, najlepše pride pa sedaj. Ko se je Johanci že sami preneumno zdelo, da tako ljudi slepari, je šla v Reki k nekemu kaplanu na izpoved in mu rekla, da hoče prenehati s sleparijami. Dotični kaplan ji pa odgovori, da bi bila to prevelika sramota za cerkev, ako bi prenehala s svojim obrtom. Svetoval ji je, da se preseli na Kranjsko. Čujte in strmite, ali je vreden tak človek, da nosi duhovsko obleko? In res je prišla Johanca po zaslugi nadškofa Stadlerja in knezoškofa Jegliča na Kranjsko in to v vodiško faro in tam nadaljevala svoje lumparije. Po več mesečnem sleparenju je šla Johanca h knezoškofu Jegliču in ga prosila, da da v časopise, naj je ljudje nikar ne hodijo gledat, škof ji pa odgovori: »Naj hodijo — včasih pa le pomaga.« Sedaj mi pa povejte, dragi rojaki, ali je vreden tak škof, da nosi škofovsko kapo in škofovski prstan? Poglejte, poprej škandal z rdečo brošuro, sedaj škandal z Johanco! Kje si ljudstvo, da ne poženeš tega škofa s škofovskega sedeža, kje je cerkvena oblast, kje državno pravdnštvo? Pride pa trenotek, ko se hoče vzneti narod nad tem človekom in mu zaklicati k njegovi odhodnici: »Veseli smo, da greš — ne vrni se nikdar več — slabih spominov imamo dosti po tebi!« — Prihodnjič pa zopet kaj!

NOTRANJSKE NOVICE.

iz Košanske doline. V četrti številki letošnjega »Lažiljuba« predbaciva nekdo oskrbniku ceste Sušica - Košana, da se mu ni zdelo potrebno, strebti to cesto in da jo morajo vozniki sami. Pravi tudi, da bo treba tega moža priporočiti novemu cestnemu odboru. Tudi njegova plača mu ne da miru. Če bi se dopisun poprej obrnil na cestni odbor, bi izvedel, da se je cestni oskrbnik pravočasno obrnil do gosp. Križaja, podnačelnika cestnega odbora v Št. Petru. Ta mu je odgovoril, da mora biti ta cesta sicer prosta snega zaradi prometa, v interesu davkoplačevalcev naj se pa skrbi, da se kolikor mogoče manj potroši. Vprašal je tudi župana Dougana, ta pa ni hotel nič slišati. To bo menda zadostovalo dopisunu z masleno glavo. Pa še nekaj! Poprej so dotično cesto trebile posamezne podobčine. Pred lansko zimo se je pa uprla Spodnja Košana, gnezdo klerikalcev in čukov. Ker plačuje malo davka, ji to menda cenejše pride in zato se mora oskrbovati ta cesta z denarjem vseh davkoplačevalcev v okrožju cestnega odbora. To naj bo za enkrat, če nas boste pa izživili, bomo pa še več povedali.

ZAGORSKE NOVICE.

zg † **Anton Capuder.** Dne 22. t. m. je umrl Anton Capuder, rudniški delavec v pokoju) imel je pokojnine **16 K meseč.**)

Mož je bil eden med prvoboritelji socialno-demokratske stranke v Zagorju in bil je vsled tega od prejšnjega rudniškega vodstva kruto preganjan. Bil je analfabet, ampak kljub temu agilen agitator. In baš njemu mora biti tukajšnji voditelj socialno-demokratske stranke, Melhijor Čobal, hvaležen, da se je boj opozicije ublažil. — Rajnik je vse kote obletel in storil za Čobala vse. — Kakor je nam znano, ga je v boleznih g. Čobal tudi podpiral, kar je v resnici hvale vredno. Omenili smo to vsled tega, da se vidi, **koliko lahko koristi samo ena oseba, ako je delavna in značajna**, za svojo stranko. Torej bodi tebi, dragi Capuder, kateri si dal vse svoje najboljši moči z mozgom vred velekapitalu, lahka domača zemljica!

zg **Zima.** Léta 1895. smo imeli toliko snega kakor letos. Zadnji hudi mrz je bil leta 1901. Letošnji mrz je bil pa še hujši in sicer v soboto dne 24. t. m. je pritisnilo in v nedeljo smo imeli že 18° C pod ničlo. V ponedeljek pa je bilo zjutraj ob 7. uri že 22° C pod ničlo. V torek zjutraj proti 4. uri je prišel jug in ob 7. uri zjutraj je kazal toplomer 13,5° C pod ničlo in v sredo zjutraj ob 7. uri 4° C nad ničlo in obenem je pričelo snežiti. — Obeta se nam zopet še nova zima. V najhujšem mrazu smo videli in našli v zavetju zmrznjene ptičke.

zg **Iz Zasavskega pogorja.** Kaplana Majdiča na Vačah so Marijine device ujezile. V kaplaniji si je potolažil svojo jezo; sladko ginjen vidi v sebi »nadčloveka«, prime za pero in razlije svojo fantazijo na papir — in hajd v »Domoljuba«. Tako nekako si mora razsodne človek predstavljati dopis v »Domoljubu« pod glavo: »V Zasavju se dela dan!« Če bi nam kaplan Majdič ne bil znan, morda bi mu resno odgovorili, a ker je pa nam njegovo duševno obzorje predobro znano, imamo za njegovo duševno produkcijo le zaničevalen nasmech... Privoščil si je Tauferja, jurista Bregarja, Goriška in obsebi umevno, da Boltina ne sme med temi manjkati. Gospod Majdič! Po letih ste vendar že v moški dobi, in kakor smo že omenili, so nam vaša otroška leta znana. Bodite vsaj vendar nekoliko možati, in če kaj pišete, pišite vendar — kot dušni pastir. V resnici nam je zelo ljubo, ako se vodi boj dostojno in bodisi v časopisu ali na shodih, ampak na bedastoče prenapetih možganov pa ne odgovarjamo, ker se držimo pregovora: Ne pečaj se z njim, če ne, bo svet tudi o tebi enako mislil.

OSTALI SLOVENSKI KRAJI.

o **Z Goriškega.** Na Goriškem gremo naprej. Novostrujarji napejajo vse moči, da bi ohranili svoje pozicije, a izdajo malo. Naše ljudstvo dobro pozna sovražnike naroda in kulture. Vse se zanima in hiti v naš tabor. Zlasti mladina se navdušuje in se zbira pod zastavo napredka za slovenske

pravice in plodonosne uspehe. Politična šola v Dutovljah je pokazala prve sadove narodnostnega življenja in izobrazbe. Da bi videli podivjano duhovščino, kako puštoši kaljeno seme v rodovitnih tleh, pa naleti le na trnje! Proč s temi sovražniki človeštva; sveti se nam boljša bodočnost, klerikalna stranka na Goriškem izginja. Potrebni listov na Goriškem pogrešamo. »Soča« in »Primorec« še zdaj ne izhajata. Upamo, da pride kmalu do sporazuma med tiskarnarji in stavci.

o **Dva nova deželna urada.** Od 1. januarja t. l. je otvorjen deželni urad v Gorici za promet s tujci in urad za vnovčenje goveje živine.

o **Slovenski pisatelj in diamantni mašnik,** č. g. Josip Furlani, je umrl dne 10. t. m. v vili Vincentini v Furlaniji, star 88 let. Pokojnik, vnet sotruden naprednega časopisja, je bil priljubljen mož. Naj mu bo ohranjen trajen spomin.

o **Z Goriški gor.** Zima pri nas ni posebno huda. Snega je padlo jako malo. Še na visokem Predilu so malenkostno rabili snežno oralo. Noči so pa strašno mrzle.

o **Živinoreja.** Dobro cvete v Gorah živinoreja, ki vsebuje obstanek skoro vseh prebivalcev. Meso je pa v ceni strašno padlo. Še bolj nam konkurirajo prijatelji iz laškega kraljestva. Oblasti so imele že parkrat to zadevo v rokah. In to ni malo! — Nesramna cunjja »Novi Čas« tudi požira vodiška Johanco in pravi, da zavajajo liberalci ljudi v zmote.

GOSPODARSTVO.

O sajenju sadnega drevja.

Drevesni kol.

Kol se mora postaviti v jamo, predno pričenemo saditi. Kol služi drevesu v oporo, zato mora biti tudi dovolj močan in raven, ne pa krevljast. Biti ne sme v lubju, ker potem je tak kol zavetišče različnemu mrčesu. Paziti pa je na to, da kol ne sega v drevesno krono, ker potem ovira razvoj vrha. Dobro pa je kole tudi impregnirati ali pa vsaj obžgati, da so trpežnejši. Pri obžiganju pa je gledati na to, da jih obžgemo tam, kjer naj gledajo iz zemlje, ker tisti del navadno najprej odgnije. Kol mora biti vedno dober, ne pa slab, da ni drevesu namesto v oporo v nadlego.

Zasipanje jam.

Predno sadimo, zasujemo jamo, in sicer z rušo, tako, da pride na dno. Ako se hoče zemljo izboljšati, se ji lahko doda komposta, ni pa dobro rabiti pri sajenju hlevski gnoj, ker nam v hlevskem gnoju korenine lahko odmro. Ako ga že nekoliko pomešamo z zemljo, to pač ne bo škodovalo. Jamo zasujemo potem do vrha in dobro je, da sadimo potem šele čez kakih

10 dni, da se zemlja poleže in šele potem drevo vsadimo.

Prpriava drevesa za sajenje.

Pred sajenjem moramo drevesu odrezati z ostrim nožem ali škarjami vse ranjene korenine poleg ranjenega dela, kar je storiti tudi s posušenimi deli. Ranjena korenina se navadno ne celi, pač pa gnije dalje. Vse glavne in stranske korenine pa je za eno tretjino prikrajšati, da se potem bolje razrastejo. Tanjke koreninice pa se pusti.

Obrezovati pa je korenine tako, da gledajo rane naravnost počez, ne pa postrani, ker potem rane rade gnijo. Ako se to delo stori tako, da so rane gladke, se tudi vse hitreje zaraste.

Pri obrezovanju krone pa je gledati na to, da jo obrežemo takoj pri sajenju, in sicer na ta način, da se skrajša vse veje približno na polovico, srednjo, navpično stoječo vejo pa pustimo za kakih 10 cm daljšo. Celo krono je takorekoč nekoliko zaokrožiti, da je na sredi višja. Pomniti pa je, da čim krajše se drevo obreže, tem bolj bo potem pognalo.

gs **Važno kmetovo delo pozimi je**, da skrbi za to, da svoje žito, ki ga namerava sejati spomadi, dobro očisti vsakršnega plevela. Sploh pa je gledati na to, da seme večkrat premenimo, za kar je tudi sedanjí zimski čas najpripravnejši, ker spomladi je treba prijeti za drugo delo in nam potem ne ostane kaj prida časa na razpolago. Če hočemo imeti dobre pridelke, si jih moramo že v naprej zagotoviti.

gs **Snaženje živine.** Pregovor pravi: Snaga je polovico življenja, pri živini pa ta pregovor pravi, da je snaga polovico krmne. Zato moramo gledati, da živino vsaj v zimskem času dobro snažimo, ker s tem si pridobimo v prvi vrsti, da imamo v hlevu lepšo živino, v drugi vrsti pa, ker nam živina vse to delo dobro poplača, ker se veliko lepše razvija in redi. Nas pa tudi ni sram potem peljati koga v hlev, ker smo lahko ponosni na to, ako imamo v hlevu čedno živino.

Razširjajte od hiše do hiše „Slovenski Dom“.

Lahkomiselnost,

ki mnogo ljudi z njo ravna glede na prebavo, se v največ slučajih bridko maščuje. Naša prebavila opravljajo največji in najvažnejši del vsega našega življenjskega delovanja. Ni čuda, da ob itak velikem delu ne morejo prenašati nobenega prenapora več. Na to pa ne mislimo, kadar sedimo pri dobri jedi in dobri pijači in šele, ko se pojavijo zle posledice, spoznamo, da smo želodcu in črevesu preveč in neprimerne-ga prisojali. Takim napakam se ni moč

LISTEK.

Ognjeniki. Peklenski ogenj.

Fr. Pirč.

Mi, ki smo tako srečni, da hodimo po tleh naše obljubljene dežele, navadno malo in malokdaj razmišljamo, kaj neki mora biti v globočinah pod našimi nogami. Ta in oni, ko spomladi s plugom reže brazde v lice zemlje, si pri tem delu morda misli: he, kaj, tako kot na površju, sta tudi nižje doli stlačena in med seboj pomešana zemlja in kamenje. Za njima pride na vrsto premog ali kakšna druga rudnina, no, potem pa še nižje doli prav globoko, je — peklenski ogenj. Velikanski prostor, strašno vroče, temno, le kadar vrage nalogajo novoumrle grešnike na ogenj, tedaj se vidi na vzvišenem tronu sedeti starega, velikega — hudiča, ki tukaj doli kraljuje. In tedaj oraču stopijo pred oči razne bujne slike, ki jih je videl na sejmu razpostavljene in katerih imamo tudi po naših krščanskih hišah polno obešenih po stenah. Domisli se tudi, kaj so o trpljenju v »večnem ognju« strašnega povedali gospod na prižnici, pa tudi v spovednici. Strah in groza ga spreleti pri teh mislih. Ja, pravi sam pri sebi, »gospoda« moramo ubogati, če ne že zaradi drugega, že zavoljo strašnega in večnega ognja v peklenkem brezdnju.

Ne vtičem teh misli našega priprostega orača kar tako za ponaganje. Ne! Kakor v nedriju zemlje resnično divja strašen večni ogenj, kurjen in vzdrževan s pomočjo naravnih sil, tako se globoko v ljudski duši umetnim potom kuri in vzdržuje vera, pravzaprav praznoverje o peklenkem ognju, o hudičih in vragih, ki v njem kraljujejo, da izvršujejo kazen nad ubogimi grešniki. Ravno ljudje, ki malo ali prav nič ne poznajo naravo sploh, posebno pa še notranjo sestavo naše zemlje, so najbolj vdani raznim vražam o podzemeljskem ognju in raznih hudobnih duhovih, ki se zbirajo okrog ognja. Koliko nepotrebne strahu, trpljenja in zla, nemira in sovraštva provzročajo vse te vraže o peklenkem ognju, to ve povedati le tisti, ki živi med ljudstvom. Zato je sveta dolžnost vsakega razumnega človeka, da skuša v temnine teh vraž zanesti luč pro-

izogniti tudi ob največji previdnosti. Lahkomiselno pa je, ako napake poznamo in vendar ne ukrenemo ničesar za olajšanje želodca in črevesa.

Iz lastnega prepričanja priporočamo našim bralcem za take slučaje, ki se pač lahko pripete vsak dan, naj imajo vedno pripravljene Fellerjeve rabarbarske kroglice z znamko »Elsa kroglice«. Pri želodčnih bolečinah, gorečici, kislem vzpehavanju, bljevanju, zagatenju, napenjanju in slabem odvajanju učinkujejo, kakor izhaja iz mnogih zahvalnih pisem, prebavo pospešujoče, krč blažeče, odvajanje urejajoče in kri izboljšajoče. Nj. Svetlost princ Jožef

svete, da bo tudi priprosto ljudstvo v tej luči začelo gledati razne pojave pod zemljo in se jih bo brez vsakih vražarskih očal razlagalo po zakonih prirode same.

Naša zemlja dobiva svojo toploto od dvojnih virov: **od solnca in od sama sebe.** Toplota, ki jo izžarevajo solnčni žarki na površje zemlje, sega v naših krajih 20 do 25 m pod zemeljsko površje. V čim mrzlejših krajih, tem globeje sega vpliv solnčnih žarkov, nasprotno je ta vpliv v vročih krajih veliko manjši in sega le par metrov pod zemeljsko skorjo. V globočini, kjer prejenja zadnji vpliv solnčne toplote, nastane pas takozvane konstantne temperature, torej enakomerne toplote. Ali pod tem pasom se nahaja že drugi vir zemeljske toplote. Ta vir prihaja od srca zemlje same. Rudarji, ki delajo v globokih podzemeljskih rovih, nam vedo povedati, da čim nižje se podajajo v zemeljske globine, tem topleje je. In če bi šli dalje in globeje, bi prišli na mesto, kjer je taka vročina, da je človeška pljuča nemorejo več prenašati. To razmerje pa ni po celi zemlji enako, in sicer ne glede na to, v kolikor mrzlejših ali gorkejših krajih solnčna toplota vpliva višje gori proti površju ali nižje doli proti sredini zemlje. Notranja zemeljska toplota je namreč veliko odvisna od tega, kakšno kamenje ali rudnine prevladujejo na tem ali onem kraju. Dognano je, da notranja toplota glede na razne globočine v premogokopih skoro dvakrat hitreje rase, kakor v kovinskih rudnikih. V Komštoku rovu v Nevadi, kjer leže ogromne množine srebrne in zlate rude, so morali delo opustiti, čim so prišli preko globočino 800 m pod površjem zemlje. Temperatura je ondi znašala čez 50° C. Največja globočina, do katere so dozdalejši prišli, znaša 2000 m ali 2 kilometra. V splošnem računajo, da se notranja toplota pod zgoraj omenjenim enakomernim pasom za povprečno vsakih 33 do 35 m za 1° C pomnoži. V večjih globočinah pa je treba še dalje iti, da se toplota pomnoži za 1° C. V globočini od 3000 do 6000 m je vročina že taka, da voda vre. Iz teh globočin prihajajo na površje vroči studenci, vrelci ali toplice. Že v teh globočinah pa imamo v drugih, navadno blizo morja ležečih krajih, še hujšo vročino, ki stopi tudi najtrše kamenje (granit, bazalt itd.) v razkrojene pline. Tu imamo prvi poklenski ogenj ali

Rohan v Schottwienu piše, da so mu Elsa kroglice pri želodčnih bolečinah in slabostih izborna služile. Tudi za odstranjenje nezaželjenega debelenja jih rabijo. Delajo nam tek, omogočajo nemoteno spanje in bi morale vedno biti pri roki.

Naši bralci naj si 6 škatljic teh kroglic za 4 krone franko naroče, najbolje skupaj z ravnotako potrebnimi, bolečine blažečim in marsikakšne bolečine odvrtačim Fellerjevim rastlinskim fluidom z zn. »Elsafluid«, katerega stane poizkusni tucač 5 K, in sicer od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elzin trg št. 318 (Hrvaško).

..... haj.

prvo površju zemlje najbližje ognjišče ognjenikov ali vulkanov. O nam najbližnjem ognjeniku Vezuvu učenjaki trdijo, da ognjišče njegovega ognja sega 2,5 do 3 km v globočino. Po raznih otokih pa so manjši ognjeniki, katerih ognjišče leži še višje proti površju. Nasprotno pa so podmorski ognjeniki (vulkani, ki izpod morja bruhajo), ki svojo strašno moč zajemajo iz ognjišč, ležečih čez 6000 m pod morskim dnom. Kaj pa so pravzaprav ognjeniki? Od kod njih strašanska moč, ki pri silnem izbruhu vničuje vse življenje okrog sebe in pretvarja obličje površja vsaj v svoji bližnji okolici?

Kot za grešnike na katoliški podlagi.

Župnik in župan sta druge sodila — pa sta bila sama obsojena.

Možje, ki se pustite od župnikov voliti za župana, dajte ta le-le resničen slučaj dobro prečitat! Pa tudi drugim ne bo škodilo, če izvedo, kako je župnik od Sv. Gregorja sebe in svojega župana spravil na zatožno klop.

Dne 21. junija p. l. je kmet Lunder od Zadnikov kupil v Vel. Laščah dva prašiča. Kmalu med potjo mu je eden prašičev crknil na kužni bolezi. Konjač je zahteval stroške, ki jih je okrajno glavarstvo v Kočevju terjalo od županstva Sv. Gregor. Tu po imenu županuje neki Žužek, v resnici pa župnik France Krumpeštar, ki je obenem občinski odbornik in tajnik. Ta je glavarstvu pismeno odgovoril, naj glavarstvo te stroške izterja kjer hoče, županstvu to nič mar, ker prašič ni crknil na občinskem ozemlju. Morebiti bo te stroške plačal živinozdravnik, ki je moral vedeti, da je žival bolna, pa jo je pustil vseeno na trg postaviti. Nazadnje je župnik zagrozil, češ, če nas ne pustite pri miru, bo »županstvo na drugem mestu pojasnilo, kako se poklicani faktorji brigajo za blagor kmečkega stanu.«

Na to od župana podpisano grožnjo in očitjanje je glavarstvo zahtevalo pojasnilo z navedbo določenih slučajev. Župnik pa je odgovoril, da se enkrat omejuje samo na slučaj omenjenega prašiča. Pristavil je še: »Vsak količkaj razsoden človek mora sklepati, da se žival ali ni nič, ali silno površno ogledala, ali pa dotični ogledovalec svojega posla ne razume. V obeh slučajih se mora to smatrati kot zanemarjenje uradne dolžnosti.« Nadalje piše, da je toliko pritožb proti živinozdravniku, da, če glavarstvo na svoji zahtevi vstraja, mora županstvo to razglasiti. Namiguje pa, da bi bilo bolje, da se v to sršenovo gnezdo raje ne drega preveč, ker bi to lahko prišlo v časopise.

Glavarstvo je seveda zdaj bilo primorano uvesti preiskavo. Obenem pa je v teh očitjanjih prizadeti okrajni živinozdravnik g. Miklavčič proti županu nape-

ril tožbo zavoljo razžaljenja časti. Tako je župan postal žrtev župnikovega hujskanja. Vendar si je mislil češ, če si ti mene notri spravil, zakaj pa jaz tebe ne bi. Pri obravnavi v Vel. Laščah je priznal, da je dotično poročilo na glavarstvo župnik sam sestavil in spisal. On, župan, je samo to podpisal. Zdaj je tudi župnik sam prišel pod obtožbo. Zbodbala sta celo vrsto prič, ki so potrdile, da živinozdravniki živali, namenjene za trg, prepovršno ogledujejo. Tudi za ta slučaj sta dobila dve pobožni prič, ki sta izpovedali, da je živinozdravnik večer pred sejmom v Vel. Laščah prašiče v vagonu kar površno pregledal. Na podlagi teh prič je prvi sodnik oba oprostil. Že sta se možakarja veselila svoje zmage, pa je prišlo drugače. Zahtevalo se je od strani živinozdravnika zaslišanje drugih prič, ki so potrdile, da je ravno ta gospod še preveč »siten«, ko ogleduje prašičje transporte. Tudi v tem slučaju jih je dobro pregledal. Prašičja kuga pa včasih nastopi tako hitro, da ti je noben, še tako vesten živinozdravnik, ne more opaziti. Saj še kmot, ki je prašiča drugi dan kupil, ni nič sumljivega opazil na njen, drugače bi prašičev ne bil kupil. — V tej zadevi je prišlo v ponedeljek, dne 26. t. m. do končne razsodbe pred novomeškim vzklicnim sodiščem. Župnik je prišel k obravnavi, župana pa ni bilo. Vzklicno sodišče je prvo razsodbo ovrгло in oba obsodilo. In sicer župana na 20 K, župnika pa, ki je bil že zaradi tepeža obsojen, na 40 K globe, če pa ne bosta mogla plačati, pa v zapor; župana na dva dni, župnika pa na štiri dni. Vzklicno sodišče je med drugimi razlogi svojo razsodbo utemeljilo tudi s tem, da župnik in župan tokrat, ko sta na glavarstvo pisala proti živinozdravniku taka očitjanja, še nista mogla nič vedeti, ali je živinozdravnik v tem slučaju storil svojo dolžnost ali ne.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar.

Listnica uredništva.

Mnogo dopisov smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti. Prosimo za krajše dopise.

Dober zajtrk

Oldřich Vitaček, Praga-Karlín št. 204. odd. 18.

samo z našo žitno kavo. Zaračunamo v platenih vrečkah po 5 kg K 4.—. Da se pa prav posebno ohrani, jo pošljemo pri prvem naročilu v lepo okrašeni pločevinasti škatli (imitacija starega srebra kakor na poleg stoječi sliki) v skupni teži 5 kg za K 4.50. Poštnino plačamo sami. V teh škatljah ohrani kava cele mesece svoj izborni okus.

Razširjajte od hiše do hiše „Slov. Dom“.

Jajca za nasad!

Perutnina čiste elite rase:

Rumene Orpingtonke 15 kom. K 6
Bele Wyandottos 15 kom. 5—8
Bele Minorke 15 kom. 6—8
Rumene Orpingtonke (angl. import) 12 kom. 12—24
Piščanci po dogovoru!

Cene izključljivo poštne in stroškov. Na vsako vprašanje odgovorjam, ako se pošlje znamka za odgovor. 13

R. Weidl, Djakovo (Krvatska).

Neokužen dvor, zdrave živali, ki dobro prebavljajo in rade žro, krepko, težko krasno živino, krave, ki dajo veliko mleka in kure, ki neso veliko jajec, imajo vsi kmetovalci, ki se ravnaajo po 10 zapovedih za kmetovalca in primešajo piči 2—3 krat na mesec **Mastina**. **Mastin** je dr. Trnkócyja redilno varovalno sredstvo. — **Mastin** je bil s prvimi kolajnami odličan in ga porabljajo milijoni previdnih kmetovalcev. Idi k svojemu trgovcu in kupi zavoj **Mastina** za 60 vin., 10 zapovedi pa zahtevaj zastonj, tudi če ne želiš **Mastina** ali pa piši ti ali tvoj trgovci tvorniški zalogi: **Lekarna Trnkócy v Ljubljani**. Ta lekarna razpošilja 5 zavojev **Mastina** za 4 K poštne prosto.

Končno se je našlo najboljšo v svetovni industriji za žepne ure.

Žepna ura, fina elegantna ploščata, iz doublezлата, odlikovana znamka se dobi za K 4.90 — Ta ura ima fino kolesje na sidro in se navija vsakih 36. ur. Ura je 18-karatna. Jamči se za uro štiri leta. — Ura stane K 4.90, če se naročita dve uri, staneta samo 9 kron. Vsaki uri se doda lepa elegantna šatulja. Ženske ure podobnega modela, elegantno izdelane, prodajam po K 5.80.

Tudi imam v zalogi krasne srebrne ure z dvema pokrovcema in različnimi umetniškimi okraski po K 6.—. Vsak riziko je izključen, v slučaju, da blago ne ugaaja, vrnem denar ali zamenjam blago. Pošilam naročila z obratno pošto. Ceniki na zahtevo zastonj!

Jgnacij Cypres, v Krakovu, Szewska c. 13/453.

Moški in ženske, ki so pri

boleznih sečne cevi

(iztok svež in zastaran) brezuspešno poskušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo brezplačnega pojasnila o popolnoma neškodljivem, povsod lahko izvršljivem zdravljenju v zaprti kuverti, brez vsakega natiska. Ozdravljenje v okoli 10 dneh. Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti znesek nazaj.

Dr. med. J. Seemann, Sommerfeld 84 (Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi dunajska ali budimpeštanska razpošiljalnica, v izogib vsem carinskim neprilikom. 94

Danes rdeč — jutri mrtev!

se bi lahko opravičeno trdilo z ozirom na stotero sredstev, ki se jih danes v časopisih naznanja, da jutri zopet iz pozorišča izginejo.

Tu ne pomaga nobena reklama ko sredstvo samo ne drži, kar naznanilo obljublja. Nasprotno pa opozarjamo tukaj kratko, ponižno in brez vsake reklame na dva sredstva, ki sta se že od zadnjega stoletja sem kot popolnoma zanesljiva izkazala in sicer:

1. Izborni Fellerjev zeliščni fluid z znamko „Elza fluid“, kateri — kakor smo se sami prepričali — odpravi bolečine muskelne in kite, vpliva življajoče in poveča opornost, prepreči mnogo revmatičnih in lahkih bolezni, ki se jih dobi vsled prepriha ali prehlajenja. 12 malih ali 6 dvojnih ali 2 špeciální steklenici franho 5 kron.

Vam hočemo povedati, da tisočero ljudi proti pomanjkanju apetita pečenju (sodbrennen), teži v želodcu, nagonu k pluvanju, slabostim, kovcanju, napenjanju in proti vsakemu motenju prebave s posebnim uspehom rabi Fellerjeve odvajalne Rabarbarakroglice z znamko „Elza-kroglice“ 6 škatljic 4 krone franko. In vedno čujemo zopet reči:

Ničesar ne grè čez dobroto

obeh Fellerjevih preparatov z znamkama Elzafluid in „Elza-kroglice“, ali pazi naj se pred posnemanji in naroči naj se pristno s tem, da se natančno naslovi na:

E. V. FELLER, Iekarnar v Stubici, Elzaplatz št. 318 (Hrvatsko).

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 24. januarja 1914.

Linc: 60, 87, 44, 30, 71.

Dvignjene v sredo, dne 28. januarja 1914.

Trst: 1, 71, 23, 72, 9.

Ženske pri motivah (zastajanju krvi) ne jemlje kroglic, tablet, praška, čaja brez vrednosti. Mojo prijetno zauživalno, preizkušeno zajamčeno neškodljivo sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostovoljna zahvalna pisma. Velika škatlja K 4.85 poštnine prosto.

Diskretno pošilja dr. med. **H. Seemann, Sommerfeld 84 (Niederlausitz.)**

Na željo se dopošlje iz dunajske ali budimpeštanske razpošiljalnice, zatorej carinske nepravilne izključene. 94

Najboljši češki nakupni vir.

S. Benisch

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, pušenega 2 K, boljsega 2 K 40 h, prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, pušenega 6 K 10 h; 1 kg velefinnega, snežnobelega, pušenega 6 K 40; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, tinea 10 K; najtinejši prani puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rmenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, s 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen s novim, sivim, jako stnovitnim puhaštim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K; 14, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 60 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 18 —, K 14 70, K 17 80 in K 1 —; zglavniki 90 cm dolgi, 7 cm široki K 4 60, 6 20 in K 5 70; podpernica iz močnatega rižastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12 60, K 14 80. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajajoče se vrne denar 68

S. Benisch, Dešenice, št. 953, Češko.
Bogato ilustrovan cenik zastoj in franko.

Vabilo

na

V. redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice

v Št. Vidu nad Ljubljano

reg. zadruga z neomejeno zavezo ki se vrši

v nedeljo, dne 8. februarja 1914 ob 1. uri popoldne v mali sobi g. Franje Cirmanove p. d. pri Lovrencu v Št. Vidu.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi vsled njega.
3. Poročilo načelstva.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Potrjenje računskega zaključka za upravno leto 1913.
6. Slučajnosti.

Računski zaključek za leto 1913, je od danes naprej med uradnimi urami vsem članom v pregled razpoložen.

Načelstvo.

Ako Vam Vaš dobavitelj
v svoj prid
hoče dati kaj drugega,

ne smete v

lastno korist
vzeti ničesar razen

staro preiskušeni pristni

PALMA

kavčukov

PODPETNIK

čigar nedosežna kakovost uživa svetovni sloves.

Pazite torej nepogojno na zgorajšnja varstveno znamko.

Pozor! Pozor!

50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev za samo 9 kron.

Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila, sem bil pooblaščen velik oddelek čevljev daleč pod izdelovalno ceno spraviti v denar. Prodajam torej vsakomur: 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove, usnje rjavo ali črno, galoširano, z močno zbitimi usnatimi podplati, veleleg. najnovejša fasona, velikost po št. Vsi 4 pari stanejo samo 9 kron. Razpošilja po povzetju

J. GELB, izvoz čevljev, Stari Sandec, Galicija štov. 123. 14

:: Zamena dovoljena, tudi denar nazaj. ::

Ali je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

moški oslabelosti?

Velezanimiv opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripoznano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštnino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska 94

dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Ffo.).

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vsej mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvana ojačila itd.), mi bodo po precitanju mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov.

Sifilitiki!

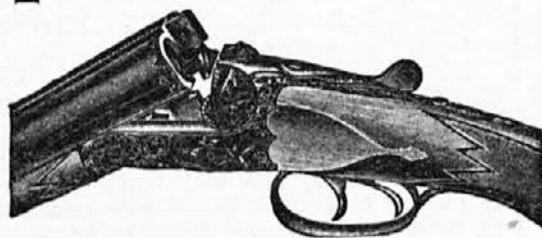
Pojasnilno brošuro o hitrem in temeljitem ozdravljenju **brez** motenja poklica, **brez** ponovitve, **brez** živega srebra in drugih strupov, **brez** vbrizgavanja, **brez** škodljivih posttrantskih učinkov

razpošilja diskretno za 20 h za poštino v zaprti kuverti brez kakega natiska

dr. med. **H. Seemann, Sommerfeld 84** (Lausitz). 94

Edina SLOVENSKA crožna tovarna

DRUŽBA: PUSKARNA „P. WERNIG“
:: BOROVLJE - KOROŠKO ::

PIŠITE PO:
CENIK
1914 61

LOVSKE PUŠKE — STRELJIVO POPRAVILA

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica števil. 2., lastna hiša.

Obrestuje vlogé na knjižice s $4\frac{3}{4}\%$ v tekočem računu najugodnejše. Z ozirom na svoj polnovplačani delniški kapital 8.000.000 kron in 1.000.000 kron rezervnih fondov ponuja največjo varnost za vsaj tujl denar. Promet na leto do 1400 milijonov kron. Preskrbuje vse denarne zadeve najkulantnejše. 6 Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Priporočamo našim Kolinsko cikorijo
gospodinjam iz EDINE slovenske tovarne v Ljubljani.

Ustanovljena 1881.

Račun: Pri avst. post. št. 575.408.
Pri ogr. post. hran. št. 19.864.

Telefon števil. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z. d. z.

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18

v lastnem združnem domu.

Žiro-konto pri avstro-ogrski banki.

Obrestuje hranilne vloge po $4\frac{3}{4}\%$

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

Posojilnica posojuje svoj denar na varna kmečka posestva, radi tega je tudi ves denar pri njej popolnoma varno naložen.

Gospodarstvo posojilnice vodijo gospodje:

Ivan Knez, veletržec in veleposestnik v Ljubljani.
Andrej Šarabon, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Josip Lenče, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Ivan Mejač, veletržec v Ljubljani.

Anton Pogačnik, posestnik v Spodnji Šiški.
Frano Jaro, posestnik v Medvodah.
Avgust Jenko, posestnik v Ljubljani.
Alojzij Vodnik, kamnosek in posestnik v Ljubljani.

Rezervnega zaklada kron 800.000.

Upravno premoženje koncem leta 1912 kron 19.000.000.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

Ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8.—1. popoldne.